

נצור לשונך מרע

הכח דבורים

מדברים בבית

'נצור לשונך מרע' זו מעין טקסמה הנמכרת כסם חיים.

- חשבו יחד על כָּלל בְּדָבָר (מעין 'סם חיים') הקשור לבייתכם. כתבו אותו ביחד, קשטו, והדביקו במקום בולט לתזכורת.

הידעתם?

ר' ישראל מאיר הפהן נקרא גם 'החפץ חיים' על שם ספר שכתב ועוסק כולו בשמירת הלשון ובדיני לשון הרע.

- מה פרוש המלה 'סם' בספאר?
- מהו אותו 'סם חיים'? מדוע זהו 'סם חיים'?
- מדוע הרוכל חושב ש"אתה והדומים לך אינם זקוקים לך?" האם יש צדק בַּדְּבָרִיו, לְדַעְתְּכֶם?
- לרוכל בספאר אין שם, הוא פשוט 'רוכל'. על ידי כך מדגיש הקשור בין צליל המלה 'רוכל' למלה 'רכילות'. מה, לְדַעְתְּכֶם, יכול ללמד קשר זה?
- האמנם רצה הרוכל למכור את מרְכָלְתוֹ?

מעשה ברוכל אחד שהיה מחזר בעירות שהיו סמוכות לצפורי והיה מכריז ואומר מי רוצה לקנות סם חיים? נדחקו הבריות ורצו לקנות מפנו. רבי ינאי היה יושב בביתו ולומד. אמר לרוכל: בוא לְכָאן ומכור לי. אמר לו הרוכל: אתה והדומים לך אינם זקוקים לך. הפציר בו רבי ינאי שימכר לו. עלה אליו הרוכל הוציא לו ספר תהלים והראה לו פסוק "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב", מה כתוב בהמשך? "נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה". אמר רבי ינאי, כל ימי הייתי קורא המקרא הזה ולא הייתי יודע מה כונתו, עד שבא רוכל זה והודיעני.

(מדרש ויקרא רבה פרשה ט"ז, ב)

מְשִׁימָה

- בְּיָמֵינוּ אֵין מְכַרְיִזִים עַל הַסְּפָצִים לְמַכְרָה אֶלָּא סְפָרְסָמִים אוֹתָם.
צִירוֹ פְּרָסְמָת ל'סָם הַחַיִּים' הַפוֹפִיעַ בְּפוֹדְרָשׁ.

הכול דיבורים

נַחַת (בלועזית: קומפלימנט)

דְּבוּרָת, דִּבּוּר

הַצִּירוּפִים לְהַלֵּן. - [דְּבוּרָת, דְּבוּרִים
הַמְתַּחִילִב, הַמְלָה אוֹ הַמְלִים קְרָאשׁוּ
[בראשי תיבות: ד"ה]. • דְּבוּר יִשְׂרָאֵל, צ
בָּא בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בֵּין מִירְכָאוֹת כְּפוֹלוֹת.